

Raport de audit financiar

A. Introducere

Misiunea de audit financiar a fost efectuată de către Curtea de Conturi a României prin Camera de Conturi București.

Situațiile financiare consolidate încheiate la 31.12.2023 supuse auditului Curții de Conturi au fost întocmite de **Unitatea Administrativ-Teritorială Sector 3 al Municipiului București**, cu sediul în Calea Dudești nr. 191, sector 3. Acestea au fost aprobate de ordonatorul principal de credite și au fost depuse la Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice București - Activitatea de Trezorerie și Contabilitate Publică sub nr. 16175/04.03.2024.

Situațiile financiare consolidate ale Sectorului 3 al Municipiului București au inclus, pe lângă informațiile financiare individuale ale ordonatorului principal de credite și informațiile financiare ale celor 70 entități subordonate cu personalitate juridică: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, Direcția de Evidență a Persoanelor, Direcția Generală de Salubritate, Direcția Generală de Impozite și Taxe Locale și 66 unități de învățământ preuniversitar de pe raza sectorului.

Totalul cheltuielilor raportate la 31.12.2023 prin situațiile financiare consolidate ale Sectorului 3 al Municipiului București a fost de 1.686.934.027 lei, iar pragul de semnificație a fost stabilit la valoarea de 8.434.670 lei.

B. Opinia contrară

Am auditat situațiile financiare consolidate ale Sectorului 3 al Municipiului București pentru exercițiul financiar încheiat la data de 31.12.2023, care cuprind: bilanțul; contul de rezultat patrimonial; situația fluxurilor de trezorerie; situația modificărilor în structura activelor nete/capitalurilor proprii; conturile de execuție bugetară, și anexele care fac parte integrantă din situațiile financiare, inclusiv raportul privind situațiile financiare care conține un rezumat al principalelor politici contabile și note explicative.

În opinia noastră, din cauza importanței aspectelor descrise în secțiunea „Baza opiniei contrare” din raportul nostru, situațiile financiare consolidate nu oferă o imagine fidelă cu privire la performanța financiară a Sectorului 3 al Municipiului București la 31.12.2023 și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată în perioada auditată, în conformitate cu cadrul general de raportare financiară aplicabil.

C. Baza pentru opinia contrară

Auditul nostru a fost efectuat pe baza Standardelor internaționale ale instituțiilor supreme de audit (ISSAI). Suntem independenți în raport cu entitatea auditată din punct de vedere al cerințelor

etice relevante pentru auditarea situațiilor financiare, așa cum sunt prevăzute în Codul Etic al Curții de Conturi și ne-am îndeplinit celelalte responsabilități etice în conformitate cu aceste cerințe. Considerăm că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a constitui baza pentru opinia noastră.

Auditul a fost efectuat pe baza analizei de risc, asupra unor eșantioane selectate preponderent prin metoda statistică MUS.

Ca urmare a auditului efectuat asupra situațiilor financiare consolidate raportate de Sectorul 3 al Municipiului București pentru anul 2023, au fost constatate deficiențe cu **influențe semnificative cumulat, având un efect generalizat**, care afectează toate componentele situațiilor financiare întocmite la 31.12.2023, după cum urmează:

C.1. Efectuarea de cheltuieli de capital în sumă de 76.505.554 lei din fondurile aprobate la Titlul II „Bunuri și servicii” fără a fi aprobate prin lista de investiții și înregistrarea contravalorii imobilizării drept cheltuieli curente, în loc de active fixe.

Din verificarea categoriei de operațiuni „Bunuri și servicii” s-a constatat că la nivelul Sectorului 3 – activitatea proprie au fost efectuate cheltuieli de capital în sumă de 76.505.554 lei reprezentând mijloace fixe (subsistem software, licențe, studiu de fezabilitate, lucrări de modernizare/reconfigurare infrastructură pietonală) din fondurile aprobate la Titlul II „Bunuri și servicii”, fără a fi aprobate pe lista de investiții, contrar prevederilor legale¹.

Entitatea a înregistrat suma de 76.505.554 lei ca o cheltuială curentă, în loc să o înregistreze în conturile de active fixe corporale și necorporale, denaturând astfel, situațiile financiare încheiate la 31.12.2023, respectiv prin diminuarea activelor totale și majorarea cheltuielilor.

Deficiența este detaliată în Minuta ședinței de închidere nr. 64715/30.09.2024 (la entitate nr. 319321/30.09.2024) la pct. C1.

C.2. Nerespectarea principiilor contabilității pe bază de angajamente și al independenței exercițiului financiar, cu consecința denaturării situațiilor financiare, astfel²:

C.2.1. Nerespectarea principiilor contabilității pe bază de angajamente și al independenței exercițiului financiar, prin înregistrarea în anul 2024 a veniturilor în sumă totală de 74.724.717 lei cuvenite anului 2023, aferente Programului Operațional Infrastructură Mare 2014-2020, cod SMIS 150359 pentru proiectul „Utilaje și echipamente tehnologice și funcționale pentru extinderea sistemului de management integrat al deșeurilor în Sectorul 3 al Municipiului București”, reprezentând sume recuperate, cu consecința denaturării rezultatului patrimonial al entității, precum și a diminuării veniturilor raportate în situațiile financiare întocmite la data de 31.12.2023.

Din verificarea categoriei de operațiuni „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile” (FEDR, FSE, FC) - Titlul X, cod 58, s-a constatat că venituri aferente anului 2023 în valoare totală de 74.724.717 lei din proiectul sus menționat, au fost eronat înregistrate în exercițiul financiar 2024, deși acestea erau cuvenite și chiar încasate în anul 2023.

Deficiența este detaliată în Minuta ședinței de închidere nr. 64715/30.09.2024 (la entitate nr. 319321/30.09.2024) la pct. C.2.1.

¹ Art.9 (1) din Legea contabilității nr. 82/1991 republicată, cu modificările ulterioare;

Art.14 (4), 23 (2), lit.c. e și h și art.45 (1) din Legea nr.273/2006 privind finanțele publice locale;

Pct. 1.2.4.2, alin. 1) și 2) din Anexa la Normele metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice. Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, aprobate prin O.M.F.P nr. 1917/2005, cu modificările și completările ulterioare

² Art. 2 alin 1 și art. 9 alin. (1) din Legea nr. 82/1991 a contabilității, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Cap. II, pct. 2.4.1. pct. 2.7.1.1 și pct. 3.2 din Normele metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice. Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, aprobate prin Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1917/2005, cu modificările și completările ulterioare.

C.2.2. Nerespectarea principiilor contabilității pe bază de angajamente și al independenței exercițiului financiar de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 3, prin înregistrarea cu întârziere în luna ianuarie 2023 a cheltuielilor sociale reprezentând indemnizații însoțitori persoane cu handicap aferente lunii decembrie 2022 în sumă totală de 5.668.271 lei, cu consecința denaturării rezultatului patrimonial la 31.12.2023, prin majorarea cheltuielilor.

Din verificarea categoriei de operațiuni „Asistență socială” s-a constatat că ordonatorul secundar de credite - Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 3 nu a respectat principiile contabilității pe bază de angajamente și a independenței exercițiului financiar, prin înregistrarea în luna ianuarie 2023 în contul 677 „Cheltuieli cu ajutoarele sociale” a datoriilor sociale reprezentând indemnizații însoțitori persoane cu handicap aferente lunii decembrie 2022, în sumă de 5.668.271 lei, odată cu efectuarea plăților către persoanele care aveau acest drept, cu consecința denaturării situațiilor financiare încheiate la 31.12.2023, respectiv a Contului de rezultat patrimonial.

Deficiența este detaliată în Minuta ședinței de închidere nr. 64715/30.09.2024 (la entitate nr. 319321/30.09.2024) la pct. C.2.2.

C.2.3. Nerespectarea principiului contabilității pe bază de angajamente și a independenței exercițiului financiar de Sectorul 3 al Municipiului București și Direcția Generală de Salubritate Sector 3 prin înregistrarea eronată în decembrie 2023 a cheltuielilor cu dobânzile aferente ratelor din luna ianuarie 2024, în sumă de 2.120.145 lei și neînregistrarea la 31.12.2023 a unei facturi reprezentând servicii aferente lunii decembrie 2023, în sumă de 3.636.332 lei, cu consecința diminuării rezultatului patrimonial la 31.12.2023 cu diferența de 1.516.187 lei.

Din verificarea categoriei de operațiuni „Datorii totale”, s-a constatat că în anul 2023, Sectorul 3 al Municipiului București și Direcția Generală de Salubritate nu au respectat principiile contabilității pe bază de angajamente și a independenței exercițiului financiar, prin înregistrarea eronată în decembrie 2023, a cheltuielilor cu dobânzile aferente ratelor din luna ianuarie 2024 (2.120.145 lei - aparatul propriu), respectiv prin neînregistrarea în luna decembrie 2023, a unei facturi reprezentând servicii aferente lunii decembrie 2023 (3.636.332 lei - Direcția Generală de Salubritate).

În concluzie, nu a fost respectat principiul contabilității pe bază de angajamente și al independenței exercițiului financiar prin înregistrarea unor cheltuieli și venituri în alt exercițiu financiar decât cel la care se referă, cheltuielile prezentate în situațiile financiare încheiate de Sectorul 3 al Municipiului București pentru anul 2023 fiind diminuate per total cu suma de 1.516.187 lei (3.636.332 lei - 2.120.145 lei).

Neconformitatea a fost remediată parțial în timpul misiunii de audit financiar, prin corectarea înregistrărilor contabile în sumă de 3.636.332 lei, de Direcția Generală de Salubritate Sector 3.

Deficiența este detaliată în Minuta ședinței de închidere nr. 64715/30.09.2024 (la entitate nr. 319321/30.09.2024) la pct. C.2.3.

C.3. Neînregistrarea în contul 260 „Titluri de participare” a unei diferențe de 12.500.000 lei reprezentând capitalul social subscris și vărsat de Sectorul 3 societății Algorithm Residențial S3 SRL, care este înscrisă la Oficiul Național al Registrului Comerțului.

Din aplicarea testelor de detaliu asupra categoriei de operațiuni „Total active”, s-a constatat că la data de 31.12.2023 soldul contului 260 „Titluri de participare necotate” pentru societatea Algorithm Residențial S3 SRL era în neconcordanță cu capitalul social subscris și vărsat, fiind identificată o diferență neînregistrată în suma de 12.500.000 lei, contrar prevederilor legale³.

³ Art. 9 alin. (1) și art. 12 din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, citate la pct. C 1.

Normele metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice. Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, aprobate prin OMFP nr. 1917/2005, cu modificările și completările ulterioare

Neconformitatea a fost remediată integral în timpul misiunii de audit, prin corectarea înregistrărilor contabile.

Deficiența este detaliată în Minuta ședinței de închidere nr. 64715/30.09.2024 (la entitate nr. 319321/30.09.2024) la pct. C.3.

D. Paragraf pentru evidențierea unui aspect

Un aspect semnalat și prin Scrisoarea transmisă conducerii Sectorului 3 după încheierea etapei de planificare a prezentului audit, care a rămas nesoluționat și care, în opinia noastră, este fundamental în înțelegerea situațiilor financiare centralizate auditate, este faptul că la nivelul Sectorului 3 și al ordonatorilor de credite din subordine nu se utilizează un program informatic de contabilitate integrat/unitar, care să permită centralizarea automată a datelor în situațiile financiare consolidate. Entitatea și instituțiile din subordine utilizează sisteme informatice diferite, iar prelucrarea datelor financiare ale celor 70 entități subordonate, în vederea centralizării lor, se efectuează manual.

Ca urmare, există un risc permanent de denaturare a situațiilor financiare centralizate, care poate fi eliminat doar prin implementarea unui sistem informatic integrat/unitar care să permită preluarea și centralizarea automată a datelor tuturor entităților care se regăsesc în situațiile financiare consolidate.

E. Aspecte cheie ale auditului

Aspectele cheie ale auditului le reprezintă acele aspecte care, conform raționamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanță în auditarea situațiilor financiare. Aceste aspecte au fost abordate în contextul auditării situațiilor financiare în ansamblu și al formulării opiniei de audit; Curtea de Conturi nu oferă o opinie separată cu privire la aceste aspecte, ci au contribuit la formularea opiniei de audit.

Pe lângă erorile prezentate în secțiunea C „Baza pentru opinia contrară”, considerăm că o importanță deosebită în motivarea opiniei auditului au avut-o și următoarele aspecte:

E.1. Efectuarea incompletă a inventarierii elementelor patrimoniale în anul 2023 (active fixe de natura imobilizărilor, creanțe, debitori, creditori, decontări în curs de clarificare etc.).

Din verificarea efectuată s-a constatat că operațiunea de inventariere anuală a elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, pentru anul 2023, la Sectorul 3 al Municipiului București - aparat propriu, respectiv la Direcția Generală de Salubritate și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, nu a fost efectuată asupra tuturor elementelor patrimoniale și nu a fost finalizată acțiunea de valorificare a rezultatelor inventarierii, contrar prevederilor legale⁴.

Deficiența este detaliată în Minuta ședinței de închidere nr. 64715/30.09.2024 (la entitate nr. 319321/30.09.2024) la pct. E.1.

E.2. Plata nejustificată a sumei de 785.689 lei, din care suma de 571.510 lei o reprezintă lucrări de construcții efectuate în locații care nu aparțin domeniului public al Sectorului 3 și suma de 214.179 lei cantități de lucrări de amenajare cu pavele din beton și demontare/montare borduri, lucrări de construcții și reparații și de modernizare și reconfigurare infrastructură pietonală, neexecutate⁵.

Din auditarea categoriei de operațiuni „Bunuri și servicii”, s-a constatat plata nejustificată a sumei de 785.689 lei, din care suma de 571.510 lei o reprezintă lucrări de construcții efectuate în locații care nu aparțin domeniului public sau privat al Sectorului 3 conform situațiilor de lucrări și

⁴ Art. 7 alin. (1) și (3) și art. 9 alin. (1) din Legea contabilității nr. 82/1991 republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Pct. 1, pct. 11, pct. 12, pct. 13, pct. 14, pct. 32, pct. 42, pct. 45, pct. 46 (1) din Normele privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii aprobate prin O.M.F.P. nr. 2.861/2009;

⁵ Art. 14 alin. (2), (3) și (4) și art. 54 alin. (5) și (6) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare; Pct. 2 și 3 din Normele metodologice privind angajarea, lichidarea, ordonarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale, aprobate prin O.M.F.P. nr. 1792/2002 cu modificările și completările ulterioare;

planurilor de situație post execuție anexate acestora (lăcașuri de cult, acces auto stație de carburant – operator economic) iar suma de 214.179 lei reprezintă cantități de lucrări neexecutate de modernizare și reconfigurare infrastructură pietonală, ca urmare a decontării unor suprafețe ce includ căminele de vizitare a rețelelor de utilități, respectiv suprafețele ocupate de copaci.

Abaterea a fost remediată în timpul misiunii de audit financiar, prejudiciul de 785.689 lei fiind recuperat integral.

Deficiența este detaliată în Minuta ședinței de închidere nr. 64715/30.09.2024 (la entitate nr. 319321/30.09.2024) la pct. E.2.

E.3. Suportarea nelegală pe cheltuielile instituției a sumei de 99.720 lei, pentru servicii de asigurare voluntară de asistență medicală, ale angajaților.

Din auditarea categoriei de operațiuni „Bunuri și servicii” s-a constatat plata nelegală a sumei de 99.720 lei, reprezentând servicii de asigurare voluntară de asistență medicală ale angajaților care putea fi încheiată de aceștia doar pe cheltuiala proprie și nu din fondurile publice, contrar prevederilor legale⁶, în condițiile în care salariații entității au acces la pachetul de servicii medicale de bază, în mod echitabil și nediscriminatoriu ca urmare a plății contribuției la bugetul fondului național unic de asigurări de sănătate, iar serviciul medical de medicina muncii a fost asigurat de angajator prin încheierea unui contract distinct.

Deficiența este detaliată în Minuta ședinței de închidere nr.64715/30.09.2024 (la entitate nr.319321/30.09.2024) la pct. E.3.

F. Alte aspecte

Ca urmare a auditului efectuat asupra situațiilor financiare centralizate raportate de Sectorul 3 al Municipiului București pentru anul 2023, au fost constatate și alte erori ale căror valori individuale sunt situate sub nivelul pragului de semnificație dar care sunt importante prin natura lor, după cum urmează:

F.1. Menținerea eronată la 31.12.2023 în soldul contului 231 „Active fixe corporale în curs de execuție” a sumei totale de 5.973.360 lei, reprezentând lucrări efectuate la obiective de investiții, finalizate și recepționate până la data de 31.12.2023.

Din aplicarea testelor de detaliu asupra categoriei de operațiuni „Total active”, s-a constatat că la data încheierii situațiilor financiare ale anului 2023, entitatea auditată a menținut eronat în soldul contului 231 „Active fixe corporale în curs de execuție” suma de 5.973.360 lei, reprezentând lucrări aferente unor obiective de investiții executate în perioada 2022-2023, deși acestea au fost finalizate și recepționate până la data de 31.12.2023⁷.

Neconformitatea a fost remediată integral în timpul misiunii de audit financiar, prin corectarea înregistrărilor contabile.

Deficiența este detaliată în Minuta ședinței de închidere nr.64715/30.09.2024 (la entitate nr.319321/30.09.2024) la pct. F.1.

F.2. Neconstituirea și neraportarea la 31.12.2023 a unor provizioane în sumă totală de 1.545.569 lei pentru pretenții formulate de terți, care fac obiectul unor litigii aflate pe rolul instanțelor de judecată.

⁶ Art. 14 (2), (3) și (4) din Legea nr.273/2006 privind finanțele publice locale;

Art. 1 lit c alin. (3) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare;

Art. 417, art. 538 alin. (3) și 552 alin.(1) din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

⁷ Art.9, alin.(1) din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată cu modificările și completările ulterioare;

Pct. 2.1. capitolul VII din Normele metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice. Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia aprobate prin O.M.F.P. nr. 1.917/2005, cu modificările și completările ulterioare;

Art.32 din Normele privind organizarea și efectuarea inventariilor elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii aprobate prin O.M.F.P. nr.2861/2009

Urmare auditării categoriei de operațiuni „Total datorii”, s-a constatat că în anul 2023, la nivelul Sectorului 3 al Municipiului București nu au fost constituite și raportate în situațiile financiare întocmite la data de 31.12.2023 provizioane pentru obligații izvorâte din litigii în curs, contrar prevederilor legale⁸, în care entitatea are calitatea de pârât și prezintă risc de datorie (cauze pierdute pe fond, aflate în recurs).

Neconformitatea a fost remediată integral în timpul misiunii de audit financiar, prin corectarea înregistrărilor contabile.

Deficiența este detaliată în Minuta ședinței de închidere nr.64715/30.09.2024 (la entitate nr.319321/30.09.2024) la pct. F.2.

F.3. Neînregistrarea ca venituri din prescripție, nevirarea pe această destinație și menținerea eronată la 31.12.2023 în soldul contului 462 „Creditori” de către Sectorul 3 și Direcția Generală de Asistență și Protecție Socială Sector 3, a sumei totale de 303.048 lei, reprezentând garanții de participare la licitații și indemnizații persoane cu dizabilități neridicate, pentru care s-a prescris dreptul la acțiunea în revendicare a furnizorilor/persoanelor respective⁹.

Din auditarea categoriei de operațiuni „Total datorii”, respectiv a componenței soldului contului 462 „Creditori” la data de 31.12.2023, s-a constatat la Sectorul 3 și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, existența unor sume reprezentând garanții de participare la licitații cu o vechime mai mare de 3 ani, respectiv indemnizații persoane cu handicap neridicate cu o vechime mai mare de 3 ani, fără ca persoanele îndreptățite să solicite restituirea/plata acestor sume.

Neconformitatea a fost remediată integral în timpul misiunii de audit financiar, prin virarea veniturilor din prescripție la bugetul de stat și corectarea înregistrărilor contabile.

Deficiența este detaliată în Minuta ședinței de închidere nr.64715/30.09.2024 (la entitate nr.319321/30.09.2024) la pct. F.3.

F.4. Necalcularea, neînregistrarea și neurmărirea încasării sumei de 697.500 lei reprezentând penalități convenite pentru nerespectarea în totalitate de către furnizor, a obligațiilor asumate prin contractul de lucrări având ca obiect „Revitalizarea spațiilor sportive prin amenajarea unei săli de scrimă la Școala Gimnazială nr. 195”.

Din verificarea categoriei economice „Cheltuieli de capital” s-a constatat că Sectorul 3, în calitate de beneficiar, nu a aplicat clauzele sancționatorii prevăzute prin contract pentru nerespectarea obligațiilor asumate de furnizorul Smart City Invest S3 SRL, respectiv pentru nerespectarea termenului de execuție și nerealizarea în totalitate a lucrărilor, fapt ce a determinat rezilierea contractului¹⁰.

Abaterea a fost remediată în timpul misiunii de audit financiar, suma de 697.500 lei reprezentând penalități, fiind încasată integral.

Deficiența este detaliată în Minuta ședinței de închidere nr.64715/30.09.2024 (la entitate nr.319321/30.09.2024) la pct. F.4.

F.5. Neinventarierea întregii mase impozabile cu consecința nestabilirii, neevidențierii și neurmării încasării unor venituri convenite bugetului local în sumă de 142.753 lei, din care 115.159 lei reprezintă impozit pe clădiri, iar 27.594 lei majorări de întârziere¹¹.

⁸ Art. 9 alin (1) din Legea contabilității nr. 82/1991 republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Cap. III pct. 3.2, 3.3 și 3.4 și Cap. VII din Normele metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice. Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, aprobate prin O.M.F.P. nr. 1.917/2005, cu modificările și completările ulterioare

⁹ Art 2500, art 2517 și 2523 din Legea nr. 287/17.07.2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 368/2022 a bugetului de stat pe 2023, Anexa 1- venituri din aplicarea prescripției extinctive

¹⁰ Art 5 alin 1 din OG nr. 119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv, republicată, cu completările și modificările ulterioare;

Art 22.4, lit.a și b din contractul de lucrări nr. 109501/18.05.2022

¹¹ Art. 5 alin. (2) și art. 20, alin.(1) lit.b din Legea nr. 273/2006, privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;

Din verificarea efectuată asupra modului de stabilire, evidențiere și urmărire a impozitelor și taxelor datorate bugetului local, echipa de audit a stabilit următoarele impozite și taxe locale suplimentare:

A) Nestabilirea, neevidențierea și neurmărirea încasării unor venituri suplimentare în sumă de 69.986 lei reprezentând impozit pe clădiri datorat de un număr total de 8 contribuabili persoane fizice, aferent cărora s-au calculat majorări de întârziere de 22.367 lei, în total 92.353 lei, ca urmare a declarării eronate a clădirilor nerezidențiale, ca rezidențiale

Din analizarea informațiilor existente pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice, Oficiului Național al Registrului Comerțului (în sensul identificării sediilor/punctelor de lucru a unor societăți comerciale, rezultând în acest mod clădiri sau spații aflate în incinta unor clădiri unde se desfășoară diferite activități economice) și în urma constatărilor efectuate pe teren de către inspectorii Serviciului Inspecție Fiscală din cadrul Direcției Generale de Impozite și Taxe Locale Sector 3, la solicitarea echipei de audit, s-a constatat faptul că 8 contribuabili persoane fizice nu au declarat organului fiscal spațiile folosite în scop nerezidențial/mixt, deși în spațiul respectiv se desfășurau activități economice.

B) Nestabilirea, neevidențierea și neurmărirea încasării unor venituri suplimentare în sumă de 45.173 lei reprezentând impozit pe clădiri datorat de 2 contribuabili persoane juridice, aferent cărora s-au calculat majorări de întârziere în sumă de 5.227 lei, în total 50.400 lei, ca urmare a declarării eronate a clădirilor nerezidențiale, ca rezidențiale, respectiv a nedeclarării investițiilor efectuate la clădirile construite.

Abaterea a fost remediată parțial în timpul misiunii de audit financiar, prin notificarea contribuabililor, emiterea deciziilor de impunere, înregistrarea veniturilor suplimentare constatate în evidența tehnic-operativă pe plătitor și în contabilitate, precum și prin încasarea unor debite în sumă 44.093 lei și accesorii de 5.470 lei.

Deficiența este detaliată în Minuta ședinței de închidere nr.64715/30.09.2024 (la entitate nr.319321/30.09.2024) la pct. F.5.

F.6. Angajarea de cheltuieli de capital la infrastructura edilitar-urbană în sumă de 6.007.325 lei, din fondurile aprobate la Titlul II „Bunuri și servicii”, pentru unele obiective care nu se află în administrarea Sectorului 3 și în lipsa acordului prealabil al Administrației Străzilor București, administratorul de drept al acestora.

Din verificările efectuate s-a constatat angajarea unor cheltuieli de capital la infrastructura edilitar-urbană în sumă de 6.007.325 lei, din fondurile aprobate la Titlul II „Bunuri și servicii” fără respectarea prevederilor legale¹², întrucât:

-obiectivele nu se află, în toate cazurile, în administrarea Sectorului 3 și nu s-a solicitat acordul prealabil al administratorului de drept - Administrația Străzilor București, în baza HCGMB nr. 728/2019;

-lucrările efectuate nu au fost înscrise în lista anuală de investiții;

Art. 455 alin (1) și (3), art.457, art. 458(1), lit. a)-c), alin 4, art. 459(1)-(3), lit. a)-b), art.460(6), art.461, art.466(5), art. 486(1), art. 490 și art.494(12) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

Art. 5 (1), art. 7 (1)-(4), art. 21 (1) și (2), art. 55 (1) - (3), art. 64 (1), art. 65 (1) și (3), art. 107 (1) și (3), din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare;

Pct. 3.1.7, din Normele metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, planul de conturi pentru instituții publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, aprobate prin O.M.F.P. nr. 1917/2005 cu modificările și completările ulterioare;

¹² Art.9 (1) din Legea contabilității nr. 82/1991 republicată, cu modificările ulterioare;

Art. 14 (4), 23 (2), lit.c, e și h și art.45(1) din Legea nr.273/2006 privind finanțele publice locale;

Pct.4 și pct.6 ale art.55 din Reglementarea Tehnică din 15 februarie 2005 - normativ pentru întreținerea și repararea străzilor, indicativ NE 033-04 (revizuire C 270-1991), aprobat prin Ordinul MTCT nr.198/2005;

Pct. 1.2.4.2, alin. 1) și 2) din Anexa la Normele metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, aprobate prin O.M.F.P nr. 1917/2005, cu modificările și completările ulterioare;

Art.2 din HCGMB nr.254/2008;

Art.2 din HCGMB nr.728/2019.

-lucrările au fost eronat finanțate de la Titlul II „Bunuri și servicii” (Cap. 67.02 „Cultură, Recreere, Religie”, art. 20.01.09 „Materiale și prestări servicii cu caracter funcțional), în loc de Titlul XIII „Active nefinanciare”, art. 71.01.30 „Alte active fixe”;

-pentru lucrările executate, nu a fost emisă autorizația de construire;

-suma de 6.007.326 lei reprezentând contravaloarea „lucrărilor de amenajare, reabilitare, modernizare, întreținere și reparare infrastructură edilitar – urbană a fost eronat înregistrată în evidența contabilă ca o cheltuială curentă, în loc să fie evidențiată în contabilitate în categoria activelor fixe corporale, majorând valoarea terenului în mod corespunzător.

Deficiența este detaliată în Minuta ședinței de închidere nr.64715/30.09.2024 (la entitate nr. 319321/30.09.2024) la pct. F.6.

F.7. Neclarificarea și menținerea la data de 31.12.2023 în soldul contului 473 „Decontări din operațiuni în curs de clarificare” a sumei totale de 8.456.184 lei peste termenul legal de 3 luni¹³.

Urmare a execuției programului de audit pentru categoria „Total Active” precum și din analiza componenței soldului contului 473 „Decontări din operațiuni în curs de clarificare” înscris în balanța de verificare întocmită la data de 31.12.2023 de Sectorul 3, s-a constatat existența unor sume în valoare totală de 8.454.184 lei înregistrate în perioada 2021-2023, pentru care entitatea nu a luat toate măsurile de clarificare a acestora în termenul de 3 luni prevăzut de lege, în vederea înregistrării corecte în conturile corespunzătoare.

Deficiența este detaliată în Minuta ședinței de închidere nr.64715/30.09.2024 (la entitate nr.319321/30.09.2024) la pct. F.7.

G. Bună guvernanță

G.1. Cu privire la sistemul de control intern managerial

La nivelul Primăriei Sectorului 3, conducătorul entității publice a luat măsuri în vederea asigurării cadrului organizatoric necesar implementării sistemului de control intern. Astfel, au fost definite obiective, au fost identificate resursele necesare pentru asigurarea implementării sistemului de control intern, a fost îmbunătățit sistemul informațional, au fost elaborate proceduri operaționale care să reglementeze majoritatea activităților derulate de entitate, însă nu au fost dezvoltate și implementate activități de control care să contribuie la prevenirea și depistarea fraudelor și erorilor.

Conducerea entității nu a dezvoltat și aplicat instrumente adecvate de supervizare și control al proceselor și activităților specifice direcțiilor/compartimentelor/serviciilor și entităților subordonate, în scopul realizării acestora în condiții de economicitate, eficiență, eficacitate, siguranță și legalitate.

De asemenea, nu au fost implementate în mod corespunzător toate standardele de control intern managerial. Nu s-a realizat în mod corespunzător o planificare adecvată a resurselor, nu au fost actualizate toate procedurile, nu a fost implementat în mod corespunzător delegarea atribuțiilor, nu a fost stabilită o procedură de sistem/operațională care să stabilească modul de realizare a reconcilierilor între datele din evidența operativă (structurile de specialitate) și evidența contabilă, precum și cu privire la raportarea situațiilor financiare.

Sistemul de control intern managerial la nivelul Primăriei a fost evaluat parțial conform, urmare a faptului că Standardul 3 „Competență performanță”, Standardul 4 „Structura organizatorică”,

¹³ Art. 6 alin (1) și (2), art. 9 alin (1) și art. 30 lit.b din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, actualizată;

Pct. 2 I Cap.II și pct. 3.1.8. Cap. III din O.M.F.P. nr. 1.917 din 12 decembrie 2005 pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice. Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia;

Cap.II pct. 2.4. lit. a) și c) din Normele metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare ale instituțiilor publice la 31 decembrie 2018 precum și pentru modificarea și completarea anexei nr. 41 la Normele metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare trimestriale ale instituțiilor publice, aprobate prin O.M.F.P. nr 129/2019 (la acest ordin se face trimitere prin Normele de închidere a exercitiului financiar 2023 reglementate de OMFP nr. 77 din 2024);

Pct.1.(2) din OMFP nr. 2.861 din 9 octombrie 2009 pentru aprobarea Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, pct.46 alin. (3) din Anexa la ordin

Standardul 6 „Planificare”, Standardul 9 „Proceduri”, Standardul 10 „Supravegherea”, Standardul 12 „Informare și comunicare”, Standardul 13 „Gestionarea documentelor”, Standardul 14 „Raportarea financiar contabilă” și Standardul 16 „Auditul intern” nu au fost implementate în totalitate.

Nu în toate cazurile au fost dezvoltate și implementate activități de control care să contribuie la prevenirea și depistarea fraudelor și erorilor. Conducerea entității nu a dezvoltat și aplicat instrumente adecvate de supervizare și control al proceselor și activităților specifice direcțiilor/compartimentelor/serviciilor și entităților subordonate, în scopul realizării acestora în condiții de economicitate, eficiență, eficacitate, siguranță și legalitate, fiind identificate mai multe riscuri specifice și un risc generalizat.

În consecință, echipa de audit nu s-a putut baza pe controalele implementate la nivelul Primăriei Sector 3 al Municipiului București.

G.2. Cu privire la activitatea de audit public intern

La nivelul Sectorului 3 al Municipiului București a fost organizată activitatea de audit public intern, dar aceasta nu a vizat toate activitățile desfășurate în cadrul entității publice și în cadrul entităților subordonate, și implicit, nici activitatea financiar-contabilă din anul 2023 care face obiectul misiunii de audit public extern.

Deși am semnalat acest aspect și în anul 2023, în prezent, nu toate posturile de auditor public intern sunt ocupate, generând un risc potențial asupra bunei guvernante a entității și respectiv a subordonatelor sale. În concluzie, recomandările și concluziile auditului public intern nu sunt adecvate și relevante pentru misiunea de audit financiar, iar auditorii publici externi nu au putut utiliza munca auditului intern.

G.3. Alte abateri cu privire la buna guvernare

Ca urmare a auditului efectuat asupra situațiilor financiare raportate de către Sectorul 3 al Municipiului București pentru anul 2023, au fost constatate în cadrul situațiilor financiare și alte abateri cu privire la buna guvernare, după cum urmează:

G.3.1. Divizarea acordurilor cadru/contractelor de achiziție publică (cu același obiect), pe parcursul anului 2023, și neaplicarea astfel a procedurilor de atribuire prevăzute de legea achizițiilor publice, corespunzător pragurilor valorice.

Din auditarea categoriei de operațiuni economice „Bunuri și servicii”, s-a constatat că entitatea auditată a achiziționat în anul 2023, prin procedură simplificată, efectuarea de lucrări de amenajare cu pavele din beton și demontare/montare borduri, lucrări de refacere și întreținere a domeniului public și lucrări de modernizare și reconfigurare infrastructură pietonală, prin divizarea acestora în valori mai mici, neaplicându-se astfel procedurile de atribuire prevăzute de Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice¹⁴.

Prin aplicarea prevederilor art. 224, art. 226 și art. 228 din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu cele ale art. 5 alin. (2) lit. b) din OG nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificările și completările ulterioare, entitatea a fost sancționată cu amendă contravențională în cuantum de 5.000 lei, în baza Procesului-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor nr. 63206/23.09.2024 (înregistrat la Sectorul 3 sub nr. 311591/24.09.2024), care a fost achitată în timpul auditului.

Deficiența este detaliată în Minuta ședinței de închidere nr.64715/30.09.2024 (la entitate nr.319321/30.09.2024) la pct. G.1.

¹⁴ Art. 11 alin. (2), art.19 lit.a și art. 68 (1) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;

Art. 16 alin. (1) și (2), art. 17 alin. (1) și (2) din Normele metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, aprobate prin H.G nr. 395/2016;

Art. 5 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv, republicată cu modificările și completările ulterioare.

G.3.2. Neconcordanța între evidența contabilă și situația faptică din teren în privința unor obiecte de inventar (recipiente stradale pentru colectare deșeuri) în valoare de 20.349 lei achiziționate și înregistrate în evidența contabilă la Direcția Generală de Salubritate Sector 3.

Din auditarea categoriei de operațiuni „Bunuri și servicii” s-a constatat că obiecte de inventar (recipiente stradale pentru colectare deșeuri de 60 l) în valoare 20.349 lei achiziționate și înregistrate în evidența contabilă, erau lipsă de la locațiile unde acestea figurau amplasate¹⁵.

Din verificarea documentelor puse la dispoziție de entitate a rezultat faptul că recipientele sunt montate pe teren de către Compartimentul Suport și Reparații Bunuri Domeniul Public.

Lunar, acesta întocmește un raport de activitate care cuprinde pe lângă alte activități prestate și montarea de recipienti în locațiile aferente care sunt anexă la raportul lunar.

Pentru verificarea realității în teren a datelor prezentate în rapoartele de activitate, au fost verificate 4 locații.

În Nota de Constatere s-au consemnat următoarele:

- recipientele pentru colectare deșeuri 60 l nu aveau inscripționate numere de inventar;
- din cele 110 bucăți care ar fi trebuit să fie montate la cele 4 locații alese prin sondaj, 18 bucăți lipseau.

Constatările din notă au fost însușite de reprezentanții entității.

Deficiența este detaliată în Minuta ședinței de închidere nr. 64715/30.09.2024 (la entitate nr.319321/30.09.2024) la pct. G.2.

G.3.3. Nerespectarea obligației legale privind comunicarea către Secretariatul de Stat pentru Culte despre alocarea sumei de 6.050.000 lei cu titlul de sprijin financiar, în anul 2023, unui număr de 4 lăcașuri de cult.

Din aplicarea testelor de detaliu asupra eșantionului selectat la categoria economică „Alte cheltuieli”, s-a constatat că la nivelul aparatului propriu al Primarului Sectorului 3 s-a alocat suma de 6.050.000 lei către 4 unități de cult, fără a se informa Secretariatul de Stat pentru Culte cu privire la sumele acordate cu titlul de sprijin financiar în cursul anului 2023, contrar prevederilor legale¹⁶.

Neregularitatea a fost remediată în timpul prezentei misiuni de audit financiar.

Deficiența este detaliată în Minuta ședinței de închidere nr.64715/30.09.2024 (la entitate nr.319321/30.09.2024) la pct. G.3.

G.3.4. Efectuarea de plăți la titlurile „Bunuri și servicii” și „Cheltuieli de capital” în lunile noiembrie și decembrie 2023 peste media lunilor ianuarie-septembrie 2023, fără a solicita prin memorandum exceptarea de la prevederile OUG nr. 90/2023.

Din verificarea modului de aplicare a dispozițiilor cuprinse la art. I și II din OUG nr. 90/27.10.2023 s-a constatat încălcarea acestora de Sectorul 3 al Municipiului București, fiind efectuate plăți pentru titlurile „Bunuri și servicii” și „Cheltuieli de capital” în lunile noiembrie și decembrie 2023 peste media plăților lunare din perioada ianuarie-septembrie 2023, mărindu-se astfel deficitul bugetar¹⁷.

Conform art. XXVII alin (1) din OUG nr.90/2023, încălcarea prevederilor art. I alin. (2) și art.

¹⁵ Art. 7 alin. (1) și (3), art. 9 alin. (1) și art. 30 lit. b) din Legea contabilității nr. 82/1991 republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Art. 23 (2), lit. e și f) din Legea nr.273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;

Pct.1 și pct. 11 din Normele privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii aprobate prin O.M.F.P. nr. 2.861/ 2009;

Art. 5 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv, republicată cu modificările și completările ulterioare

¹⁶ Art. 5 (2) din HG nr.1470/2002 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 82/2001 privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din România, cu modificările și completările ulterioare

¹⁷ Art.II alin.(2) din OUG nr.90/2023 pentru aprobarea unor măsuri de reducere a cheltuielilor bugetare pe anul 2023 în vederea încadrării în ținta de deficit bugetar asumată prin Programul de convergență, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative:

II alin.(2) constituie contravenție, fiind sancționată cu amendă contravențională în sumă de 10.000 lei persoana cu atribuții delegate de ordonator principal de credite, care a achitat-o în timpul auditului.

Deficiența este detaliată în Minuta ședinței de închidere nr. 64715/30.09.2024 (la entitate nr.319321/30.09.2024) la pct. G.4.

G.3.5. Neaplicarea de către Direcția Generală de Impozite și Taxe Locale a măsurilor de executare silită în cazul unor obligații bugetare neachitate de către contribuabili persoane fizice și juridice la termenul scadent, respectiv 30.09.2023.

Din aplicarea testelor de detaliu asupra eșantionului selectat cu ajutorul aplicației IDEA la categoria economică „Venituri” au fost identificați 10 contribuabili persoane juridice/fizice care nu au achitat la data scadenței debitul aferent impozitului pe clădiri datorat pentru anul 2023, iar Direcția Generală de Impozite și Taxe Locale Sector 3 nu a aplicat măsurile prevăzute de Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală privind executarea silită pentru contribuabilii identificați prin eșantion, care figurau cu debite neachitate, și nici nu a parcurs toate etapele executării silit conform prevederilor legale¹⁸, în condițiile în care debitele nu s-au încasat până în prezent.

Deficiența este detaliată în Minuta ședinței de închidere nr.64715/30.09.2024 (la entitate nr.319321/30.09.2024) la pct. G.5.

G.4. Cu privire la neimplementarea măsurilor/recomandărilor dispuse/formulate prin decizii/scrisori, în urma misiunilor de audit anterioare ale Curții de Conturi a României

O parte din măsurile/recomandările transmise anterior de Curtea de Conturi a României nu au fost integral îndeplinite/implementate.

Pentru a se evita pe viitor ca acestea să constituie riscuri de audit, este necesară implementarea integrală a măsurilor/recomandărilor transmise de Curtea de Conturi a României.

H. Continuitatea activității

Nu au fost identificate situații care să influențeze capacitatea entității auditate de a-și menține stabilitatea financiară la un nivel care să îi asigure continuarea activității.

I. Responsabilitățile Curții de Conturi și ale conducerii entității auditate

Responsabilitatea echipei de audit este de a efectua auditul financiar în conformitate cu Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit (ISSAI). Aceste standarde impun respectarea de către auditorii publici externi a cerințelor de natură etică și profesională. Ca parte a unui audit care se bazează pe ISSAI, ne-am exercitat raționamentul profesional și ne-am menținut scepticismul profesional pe tot parcursul auditului.

Responsabilitățile conducerii entității auditate sunt de întocmire și prezentare a situațiilor financiare în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil și de asigurare că operațiunile entității se desfășoară în conformitate cu prevederile legilor și reglementărilor, inclusiv acele reglementări care determină valorile și prezentările din situațiile financiare.

Aprobat prin Hotărârea Plenului
Curții de Conturi a României
nr. 250/11.03.2025

¹⁸ CAPITOLUL VIII Stingerea creanțelor fiscale prin executare silită. Art. 220, art. 227 și art. 230 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare